

АНОТАЦІЯ

Усенко І.О. Чорноморський регіон як важливий об'єкт політики рибальства України: досвід Європейського Союзу. – Кваліфікована наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування. – Національний університет «Одеська політехніка», МОН України, Одеса, 2025.

Дисертація присвячена дослідженню Чорноморського регіону як об'єкту політики рибальства. У результаті виконаної роботи отримано науково-теоретичні та практичні результати, які мають значення для подальших досліджень в галузі публічного управління та адміністрування та формування державної *політики* у галузі *рибного* господарства України.

Перший розділ *«Теоретико-прикладні засади дослідження Чорноморського регіону»* складається з двох підрозділів.

У підрозділі 1.1 *«Значення Чорноморського регіону для рибальства в країнах Європи»* розкрито значення Чорноморського регіону для рибальства в краях Європейського Союзу. Наголошено, що Чорноморський регіон – це своєрідний стратегічний міст економічного, геополітичного і торговельного коридору.

Визначено, що Чорноморський регіон є економічною зоною з потенціалом блакитного зростання.

У підрозділі 1.2 *«Вплив воєнного стану в Україні на рибальство в Чорноморському регіоні»* проаналізовано вплив запровадження воєнного стану в Україні на функціонування рибальської галузі в Чорноморському регіоні. Наголошується, що ускладнення безпекової ситуації в акваторії Чорного моря зумовило призупинення риболовецької діяльності. Окрему увагу приділено заходам, вжитим Європейською Комісією у сфері управління рибальством, які були запропоновані вже на початковому етапі повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну.

Встановлено, що дійсно останні роки – це дуже складні роки для рибальства країн Чорноморського регіону. Через агресію Росії проти України відбулось переривання рибальства на деякий час.

Проаналізовано, що ЄС єдиний у своїх непохитній підтримці України і здійснює політичну, гуманітарну, фінансову та військову підтримку України.

Другий розділ дисертаційного дослідження *«Досвід країн Європейського Союзу у сфері рибальства»* складається з чотирьох підрозділів.

У підрозділі 2.1 *«Загальна характеристика органів публічного управління Європейського Союзу у політиці рибальства»* систематизовано, розкрито сутність та значення органів публічного управління ЄС у політиці рибальства, таких як Європейське агентство з контролю за рибальством (EFCA), Генеральний директорат з морських справ і рибальства (DG MARE), Генеральна комісія з рибальства в Середземному морі (GFCM), Регіональні рибогосподарські організації (RFMO), Чорноморській дорадчій раді (BISAC).

У підрозділі 2.2 *«Організація ринку продукції рибальства в Європейському Союзі»* проаналізовано організацію ринку продукції рибальства.

Визначено низку заходів для підтримки сектору рибальства та аквакультури ЄС та пом'якшення наслідків пандемії COVID-19.

Вперше автором запропоновано визначення поняття «політика рибальства».

Встановлено, що риболовля в ЄС відіграє вирішальну роль у зайнятості та економічній діяльності в декількох регіонах ЄС, а в деяких європейських прибережних громадах на рибний сектор припадає близько половини місцевих робочих місць.

У підрозділі 2.3 *«Спільна політика Європейського Союзу у секторі рибальства»* визначено роль спільної політики ЄС у секторі рибальства, Обґрунтовано, що завдяки неї приймаються конкретні технічні рішення за більшої участі рибалок.

Досліджено, що Спільна політика Європейського Союзу у секторі рибальства керується принципом належного управління, що дозволяє державам-членам співпрацювати в регіональних групах і розробляти регіональні природоохоронні заходи за допомогою спільних рекомендацій.

У підрозділі 2.4 *«Досвід Румунії в сфері політики рибальства»* проаналізовані румунські органи управління в сфері рибальства. Визначили, що для рибальства в Румунії розробляє стратегію та законодавчу базу Національне агентство рибальства та аквакультури.

Дослідили, що у Румунії управління рибальством передбачає співпрацю між центральними, регіональними та місцевими органами влади.

Третій розділ дисертаційного дослідження *«Розвиток механізмів публічного управління у сфері рибальства України з використанням практики країн Європейського союзу»* складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 3.1 *«Шляхи подолання проблеми незаконного, непідзвітного і нерегульованого рибальства в Європейському Союзі як приклад для України»*, доведено, що проблема незаконного, непідзвітного і нерегульованого (ННН) рибальства – це глобальна проблема.

Досліджено, що ННН-промисел є прямою і серйозною загрозою ефективному збереженню багатьох рибних запасів та управління ними, виключаючи численні несприятливі наслідки для рибальства і людей, які залежать від нього в прагненні забезпечити собі законні засоби для існування.

Визначено, що в Україні факт ННН-рибальства проявляється через реєстрацію випадків браконьєрства, присутність у водоймах України заборонених знарядь та засобів лову, а також представленість на споживчому ринку біологічної сировини та продукції, виробленої з водних біоресурсів, в обсягах, що значно перевищують офіційні статистичні дані вилучення.

У підрозділі 3.2 *«Проекти в Чорноморському регіоні»* визначено, що Морське просторове планування є комплексним процесом для задоволення зростаючого попиту на морський простір з боку традиційних і нових секторів, одночасно зберігаючи належне функціонування морських екосистем.

Визначили основні переваги морського просторового планування, серед яких є: зменшення конфліктів між секторами та створення синергії між різними видами діяльності, заохочення інвестицій шляхом створення передбачуваності, прозорості та чіткіших правил, розширення транскордонної співпраці між країнами ЄС для розвитку енергетичних мереж, судноплавних шляхів, трубопроводів, підводних кабелів та інших видів діяльності, а також для розвитку узгоджених мереж природоохоронних територій.

У підрозділі 3.3 *«Пріоритети та напрями удосконалення політики рибальства України на прикладі ЄС»* розкриваються заходи які застосовуються для удосконалення політики рибальства в ЄС.

Визначено, що ЄС – рушійна сила зусиль, спрямованих на досягнення угоди щодо амбітних цілей для нової глобальної структури біорізноманіття.

Доведено, що план дій сприяє виконанню Стратегії ЄС з біорізноманіття до 2030 року.

Проаналізовані ключові заходи ЄС щодо політики рибальства та шляхи розвитку рибальства в Україні.

Ключові слова: сталий розвиток, Чорноморський регіон, експорт, імпорт, рибальство, інновації, рибне господарство, міжнародні ринки, європейська інтеграція, Європейський Союз, аквакультура, державне регулювання, зовнішньоекономічна діяльність, Спільна політика рибальства, післявоєнне відновлення.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Usenko Inna. The regulations of the EU common fisheries policy as an example for Ukraine // Теоретичні та прикладні питання державотворення: електрон. наук. фах. вид. / Одес. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021. – Вип. 26. – с.113-118. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/%D0%95-26.pdf>

2. Усенко Інна. Шляхи подолання проблеми незаконного, непідзвітного і нерегульованого рибальства в Європейському Союзі: як приклад для України. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 12. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2505>

3. Усенко Інна. Загальна організація ринку продукції рибальства та аквакультури, її переробки та збуту в Європейському Союзі / Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín “Věda a perspektivy” je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. №7 (14) 2022. – str. 76 – 90. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/2033>

4. Усенко Інна. Сприяння реалізації Спільної рибальської політики, як один із пріоритетів Європейського Союзу: плани на майбутнє. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)): журнал. 2025. No 3(33) 2025. – с. 427-439. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/21391/21365>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

5. Усенко Інна. Деякі питання щодо органів управління в сфері морської справи та рибальства в Європейському Союзі// Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. (до 25-річчя заснування інституту). 9 жов.2020 р. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2020. – с. 198-199. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/pua_25.pdf

6. Усенко Інна. Спільна рибна політика Європейського Союзу як приклад для України // Теорія та практика публічного управління та адміністрування у XXI сторіччі : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю здобувачів вищої освіти та молодих вчених в рамках заходу «Школа розвитку молоді» (Київ, 25 листоп. 2020 р.) / за заг. ред. А. Савкова, М. Білинської, О. Петрос, І. Дегтярьової. Київ : НАДУ. – с. 259-260 URL: <https://www.researchgate.net/profile/Enes-Gider->

[4/publication/347490870_Outlook_of_Agenda_2030_in_Turkey_on_SDG_11/link/s/5fde06d392851c13fe9e6772/Outlook-of-Agenda-2030-in-Turkey-on-SDG-11.pdf](https://www.researchgate.net/publication/347490870_Outlook_of_Agenda_2030_in_Turkey_on_SDG_11/link/s/5fde06d392851c13fe9e6772/Outlook-of-Agenda-2030-in-Turkey-on-SDG-11.pdf)

7. Усенко Інна. Проблемні питання виплати штрафів за порушення рибоохоронного законодавства та роль органів місцевого самоврядування в їх вирішенні // Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 27 листоп. 2020 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко. – Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020.- с. 285-286. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13479/1/Rol_universytetiv.pdf

8. Усенко Інна. Деякі питання регулювання незаконного, незареєстрованого та нерегульованого рибальства в Європейському Союзі // Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 8 жов. 2021 р. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021.- с. 214-215. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/27102021.pdf>

9. Усенко Інна. Місце рибальства в стратегії сталого розвитку «Україна-2030» // Теоретичні аспекти та практичні проблеми управління, економіки та природокористування в Україні: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 30 листопада – 1 грудня 2021 року)/ упоряд. Євмешкіна О.Л. – Київ: УкрСІЧ, 2021. – с. 68-70. URL: https://etnuir.tnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/201/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80_%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84_30_11_1_12_2021%20%282%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y

10. Кривцова О.М., Усенко І.О. Вплив регіоналізації на довгострокове управління місцевим рибальством в Європейському Союзі // Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України : матеріали XIX наук.-практ. конф. 16 червня 2022 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. – Дніпро: НТУ ДП, 2022. – с. 74-75. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/Material_conference_16_06_2022.pdf

11. Усенко Інна. Шляхи подолання кризи в рибальстві та аквакультурі Європейського Союзу як приклад для України // Україна у сучасному міжнародному просторі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 13 – 14 червня 2022 року). Київ: Каравела, 2022. – с. 40-41. URL:

http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/12820/1/09_Full_Block_ОдесаКонф_13.14_06_2022.pdf

12. Усенко Інна. Деякі питання інтеграційних процесів в сфері рибальства України // Сучасний менеджмент : моделі, стратегії, технології : матеріали XXIV Всеукр. щоріч. студент. наук.-практ. конф. за міжнарод. участю. 27 квіт. 2023 р. Одеса: Одеська політехніка. 2023.- с. 159-160. URL: <https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/studolympconf/zbirka-2023-04-27.pdf>

13. Усенко Інна. Деякі питання рибальства в Чорноморському регіоні // Забезпечення стійкості системи публічної влади та управління в умовах воєнного стану та відновлення України: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 18 травня 2023 р. Одеса: Одеська політехніка. 2023.– с.137-139. URL:

https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/studolympconf/zabezpechennya_stiukosti_systemy_publichnoyi_vlady.pdf

14. Усенко Інна. Консультації Європейської Комісії, як спосіб оцінки ефективності Спільної політики рибальства. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали LIV-ої Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Кордова (Іспанія): ВАДНД, 07 березня 2025 р. - с. 44-47. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-54.pdf>

15. Усенко Інна. Стале рибальство в Європейському Союзі: орієнтири на 2025 рік. Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології: матеріали XXVI Всеукр. щоріч. студент. наук.-практ. конф. за міжнарод. участю. 22 квіт. 2025 р. – Одеса : НУ «Одеська політехніка», 2025. - с. 331-332.

ABSTRACT

Usenko I.O. The Black Sea region as an important object of the fisheries policy of Ukraine: the experience of the European Union. – Qualified scientific work with manuscript rights.

Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 281 - Public management and administration. – National University «Odesa Polytechnic», Ministry of Education and Science of Ukraine, Odesa, 2023.

The dissertation is devoted to the study of the Black Sea region as an object of fisheries policy. As a result of the work performed, scientific-theoretical and practical results were obtained, which are important for further research in the field of public management and administration and the formation of state policy in the field of fisheries in Ukraine.

The first section «Theoretical and applied principles of the study of the Black Sea region» consists of two subsections.

Subpoint 1.1 «The importance of the Black Sea region for fishing in European countries» reveals the importance of the Black Sea region for fishing in EU countries. It was emphasized that the Black Sea region is a kind of strategic bridge of the economic, geopolitical and trade corridor.

It was determined that the Black Sea region is an economic zone with the potential of blue growth.

Subpoint 1.2 «Impact of martial law in Ukraine on fishing in the Black Sea region» examines the impact of martial law in Ukraine on fishing in the Black Sea region. Attention is focused on the fact that the development of the security situation in the Black Sea led to the interruption of fishing activities and on the fact that from the first days of the full-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine, the European Commission provided its proposals in the field of fisheries management.

It has been established that the last few years are very difficult years for fishing in the countries of the Black Sea region. Due to Russia's aggression against Ukraine, fishing was interrupted for some time.

It was analyzed that the EU is united in its steadfast support of Ukraine and provides political, humanitarian, financial and military support to Ukraine.

The second chapter of the dissertation study «Experience of the European Union countries in the field of fishing» consists of three subsections.

Subpoint 2.1 «General characteristics of public administration bodies of the European Union in fisheries policy» systematizes, reveals the essence and significance of EU public administration bodies in fisheries policy, such as the European Fisheries Control Agency (EFCA), the Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries (DG MARE), General Fisheries Commission for the Mediterranean (GFCM), Regional Fisheries Organizations (RFMO), Black Sea Advisory Council (BISAC).

Subpoint 2.2 «Organization of the fishery products market in the European Union» analyzes the organization of the fishery products market.

A number of measures have been identified to support the EU fisheries and aquaculture sector and mitigate the consequences of the COVID-19 pandemic.

For the first time, the author proposed a definition of the concept of «fisheries policy».

Fishing in the EU has been found to play a crucial role in employment and economic activity in several EU regions, and in some European coastal communities the fishing sector accounts for around half of local employment.

Subpoint 2.3 «Common policy of the European Union in the fisheries sector» defines the role of the common policy of the EU in the fisheries sector. It is justified that thanks to it specific technical decisions are made with greater participation of fishermen.

It has been studied that the Common Policy of the European Union in the fisheries sector is guided by the principle of good governance, which allows member states to cooperate in regional groups and develop regional conservation measures with the help of joint recommendations.

Subpoint 2.4 «Experience of Romania in the field of fisheries policy» analyzes the Romanian management bodies in the field of fisheries. It was determined that

the National Agency for Fisheries and Aquaculture develops a strategy and legislative framework for fishing in Romania.

It was investigated that in Romania fisheries management involves cooperation between central, regional and local authorities.

The third section of the dissertation study «Development of public management mechanisms in the field of fisheries of Ukraine using the practice of the countries of the European Union» consists of three subsections.

In subpoint 3.1 «Ways to overcome the problem of illegal, unaccountable and unregulated fishing in the European Union as an example for Ukraine», it is proved that the problem of illegal, unaccountable and unregulated fishing is a global problem.

IUU fishing has been found to be a direct and serious threat to the effective conservation and management of many fish stocks, with numerous adverse consequences for fisheries and the people who depend on them for their legitimate livelihoods.

It was determined that the fact of IUU fishing in Ukraine is manifested through the registration of poaching cases, the presence of prohibited tools and fishing equipment in the reservoirs of Ukraine, as well as the presence on the consumer market of biological raw materials and products produced from aquatic biological resources, in volumes that significantly exceed official statistical data withdrawal.

Subpoint 3.2 «Projects in the Black Sea Region» defines that Maritime Spatial Planning is a comprehensive process to meet the growing demand for maritime space from traditional and new sectors, while maintaining the proper functioning of marine ecosystems.

The main advantages of maritime spatial planning were identified, among which are: reducing conflicts between sectors and creating synergies between different types of activities, encouraging investments by creating predictability, transparency and clearer rules, expanding cross-border cooperation between EU countries for the development of energy networks, shipping lanes, pipelines,

submarine cables and other types of activities, as well as for the development of coordinated networks of nature conservation areas.

Subpoint 3.3 «Priorities and directions for improvement of the fishing policy of Ukraine based on the example of the EU» discloses the measures used to improve the fishing policy in the EU.

The EU has been identified as the driving force behind efforts to reach agreement on ambitious targets for a new global biodiversity framework.

It has been proven that the action plan contributes to the implementation of the EU Biodiversity Strategy until 2030.

Key measures of the EU regarding fisheries policy and ways of development of fisheries in Ukraine are analyzed.

Key words: Sustainable development, Black Sea region, export, import, fisheries, innovations, fish farming, international markets, European integration, European Union, aquaculture, state regulation, foreign economic activity, Common Fisheries Policy, post-war recovery.

LIST OF PUBLISHED PAPERS ON THE TOPICS OF THE DISSERTATION

Papers in which the main scientific results of the dissertation are published

1. Usenko Inna. The regulations of the EU common fisheries policy as an example for Ukraine // Theoretical and applied issues of state formation: electron. of science profession. kind. / Odesa. region state university example national Acad. state example under the President of Ukraine. – Odesa: ORIDU NADU, 2021. – Issue 26. - pp. 113-118. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/%D0%95-26.pdf>

2. Usenko Inna. Ways to overcome the problem of illegal, unaccountable and unregulated fishing in the European Union: as an example for Ukraine. Public administration: improvement and development. 2021. № 12. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2505>

3. Usenko Inna. General organization of the market of fishing and aquaculture products, their processing and sales in the European Union / Multidisciplinárny mezinárodný vedecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. №7 (14) 2022. – str. 76 – 90. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/2033>

4. Usenko Inna. Promoting the implementation of the Common Fisheries Policy as one of the priorities of the European Union: plans for the future. "Current issues in modern science (Series "Pedagogy", Series "Law", Series Economics", Series "Public Administration", Series "Technology", Series "History and Archaeology)": journal. 2025. No. 3(33) 2025. – pp. 427-439. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/21391/21365>.

Papers certifying the approbation of the dissertation materials

5. Usenko Inna. Some questions regarding management bodies in the field of maritime affairs and fisheries in the European Union// Public administration: traditions, innovations, global trends: materials of the All-Ukrainian Science and Practice. conf. for international participation (to the 25th anniversary of the founding of the institute). October 9, 2020 - Odesa: ORIDU NADU, 2020. - p. 198-199. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/pua_25.pdf

6. Usenko Inna. Common fisheries policy of the European Union as an example for Ukraine // Theory and practice of public management and administration in the 21st century: materials III Vseukr. science and practice conf. for international with the participation of students of higher education and young scientists within the framework of the "Youth Development School" event (Kyiv, November 25, 2020) / by general ed. A. Savkova, M. Bilynska, O. Petrove, I. Degtyareva. Kyiv: NADU. - with. 259-260 URL: https://www.researchgate.net/profile/Enes-Gider-4/publication/347490870_Outlook_of_Agenda_2030_in_Turkey_on_SDG_11/link

[s/5fde06d392851c13fe9e6772/Outlook-of-Agenda-2030-in-Turkey-on-SDG-11.pdf](https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13479/1/Rol_universytetiv.pdf)

7. Usenko Inna. Problematic issues of payment of fines for violations of fish protection legislation and the role of local self-government bodies in solving them // Innovative tools for ensuring investment and infrastructural development of united territorial communities: scientific-practical materials. conf. for international participation, Dnipro, November 27. 2020 / in general ed. I. A. Chikarenko. – Dnipro: DRIDU NADU, 2020.- p. 285-286. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13479/1/Rol_universytetiv.pdf

8. Usenko Inna. Some issues of regulation of illegal, unregistered and unregulated fishing in the European Union // Public management: traditions, innovations, global trends: materials of All-Ukrainian science and practice. conf. for international participation October 8 2021 - Odesa: ORIDU NADU, 2021.- p. 214-215. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/27102021.pdf>

9. Usenko Inna. The place of fishing in the sustainable development strategy "Ukraine-2030" // Theoretical aspects and practical problems of management, economy and nature management in Ukraine: materials of the 5th International Scientific and Practical Conference (Kyiv, November 30 - December 1, 2021) / arrange. Yevmeshkina O.L. – Kyiv: UkrSich, 2021. – p. 68-70. URL: https://etnuir.tnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/201/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80_%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84_30_11_1_12_2021%20%282%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y

10. Kryvtsova Olena, Usenko Inna. The influence of regionalization on the long-term management of local fisheries in the European Union // Actual problems of European and Euro-Atlantic integration of Ukraine: materials of the XIX science and practice. conf. June 16, 2022, Dnipro / by general ed. L. L. Prokopenko. – Dnipro: State Technical University, 2022. – p. 74-75. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/Material_conference_16_06_2022.pdf

11. Usenko Inna. Ways to overcome the crisis in fisheries and aquaculture of the European Union as an example for Ukraine // Ukraine in the modern

international space: materials of the international scientific and practical conference (Odesa, June 13-14, 2022). Kyiv: Karavela, 2022. - p. 40-41. URL: http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/12821/1/09_Full_Block_%d0%9e%d0%b4%d0%b5%d1%81%d0%b0%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%84_13.14_06_2022.pdf

12. Usenko Inna. Some issues of integration processes in the sphere of fisheries of Ukraine // Modern management: models, strategies, technologies: materials XXIV Vseukr. every year student. science and practice conf. for international participation April 27 2023. Odesa: Odesa Polytechnic. 2023. p. 159-160. <https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/studolympconf/zbirka-2023-04-27.pdf>

13. Usenko Inna. Some issues of fishing in the Black Sea region // Ensuring the stability of the system of public power and management in the conditions of martial law and restoration of Ukraine: materials of the All-Ukrainian nauk.-prakt. conf. for international participation. May 18, 2023. Odesa: Odesa Polytechnic. 2023. - p. 137-139. URL: https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/studolympconf/zabezpechennya_stiykosti_systemy_publichnoyi_vlady.pdf

14. Usenko Inna. Consultations of the European Commission as a way to assess the effectiveness of the Common Fisheries Policy. Modern aspects of science modernization: state, problems, development trends: materials of the LIV International Scientific and Practical Conference / edited by I.V. Zhukova, E.O. Romanenko. Cordoba (Spain): VADND, March 7, 2025 - pp. 44-47. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-54.pdf>

15. Usenko Inna. Sustainable fisheries in the European Union: guidelines for 2025. Modern management: models, strategies, technologies: materials of the XXVI All-Ukrainian annual student scientific-practical conference with international participation. April 22, 2025 – Odesa: Odesa Polytechnic National University, 2025.- pp. 331-332.